

Morten Ruud, Liv Christina Houck Egseth og Anne Grøstad

Utleveringsloven og arrestordreloven

Lovkommentar

 Denne utgivelsen finnes også på www.juridika.no

Utleveringsloven og arrestordreloven

**Morten Ruud, Liv Christina Houck Egseth
og Anne Grøstad**

Utleveringsloven og arrestordreloven

Lovkommentar

Universitetsforlaget

© Universitetsforlaget 2020

ISBN 978-82-15-03224-5

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med rettighetshaverne er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Henvendelser om denne utgivelsen kan rettes til:

Universitetsforlaget AS

Postboks 508 Sentrum

0105 Oslo

www.universitetsforlaget.no

Omslagsdesign: ANTI / Erik Johan Worsøe Eriksen

Omslag: Universitetsforlaget

Sats: ottaBOK

Trykk: 07 Media – 07.no

Innbinding: Bokbinderiet Johnsen AS

Boken er satt med: Times LT Std 10,5/12,5

Papir: 90 g Amber Graphic

Forord

Norge og Island inngikk i 2006 en avtale med Den europeiske union om tilslutning til den europeiske arrestordre (parallellavtalen). Avtalen trådte i kraft 1. november 2019 etter at Norge, Island og samtlige medlemsland i EU hadde samtykket til avtalen. Fra denne dato er det tre ulike regelsett som regulerer overføring av ettersøkte eller domfelte lovbrutere til og fra Norge, henholdsvis mot Norden, de øvrige EU-land og mot land utenfor Norden og EU. Internrettslig reguleres dette av to ulike lover; utleveringsloven av 13. juni 1975 og arrestordreloven av 20. januar 2012.

Det gjennomføres årlig omkring 100 utleveringer eller overleveringer til og fra Norge (ikke medregnet overlevering mellom de nordiske landene). De fleste av disse skjer til og fra Schengen-land (i 2018 33 til Norge og 33 fra Norge), men det må forventes at antallet vil øke som følge av Norges tilslutning til arrestordreordningen og en generell økning i grenseoverskridende kriminalitet. Det synes også å være erfaringen i de månedene som er gått etter ikrafttredelsen.

Etter utleveringslovens regler skal beslutninger om utlevering fra Norge treffes av departementet, mens arrestordreloven som utgangspunkt legger avgjørelseskompetansen til påtalemyndigheten. Ikraftsettingen av den nordisk-europeiske arrestordre vil derfor innebære at påtalemyndigheten, både politi- og statsadvokater, vil få en sterkere befatning med disse sakene enn tidligere.

Det finnes lite publiserte arbeider om utleverings- og arrestordreordningen, med unntak for Gjermund Mathisens bok *Utlevering for straffbare forhold*, som bygger på hans doktoravhandling. Justisdepartementet har dessuten utgitt rundskriv (veiledere) om så vel utleveringsloven som arrestordrelovens bestemmelser om henholdsvis nordisk arrestordre og nordisk-europeisk arrestordre. Denne boken er imidlertid den første kommentarutgave til lovene, og vi formoder at den vil tilfredsstille et behov.

Forholdsvis få saker om utlevering havner i Høyesterett, men det finnes en rikholdig lagmannsrettspraksis. Når det gjelder arrestordre, foreligger det på det nåværende tidspunkt naturlig nok lite rettspraksis, med unntak av noen få avgjørelser om nordisk arrestordre, som trådte i kraft i 2012. Det finnes derimot en god del avgjørelser fra EU-domstolen samt fra nasjonale domstoler i EU-landene. Dommer fra den Europeiske menneskerettsdomstol (EMD) er også sentrale for spørsmålet om utleveringer og overleveringer.

Forfatterne har lang erfaring fra praktisk arbeid med utleverings- og arrestdresaker. Anne Grøstad fra Riksadvokatembetet, Liv Christina Houck Egseth og Morten Ruud fra Justisdepartementet. De synspunkter og vurderinger som fremkommer i boken, står likevel kun for egen regning, og ikke på vegne av departement og påtalemyndighet. Arbeidet med manuskriptet har i hovedsak skjedd ved at Morten Ruud har stått for utskrivning av ulike utkast, som så er blitt grundig kommentert og supplert av de to andre.

Det var opprinnelig planlagt at også Synnøve Ugelvik fra Universitetet i Oslo skulle deltatt i arbeidet med denne boken. En barnefødsel satte stopper for dette, og boken ville utvilsomt blitt bedre med hennes medvirkning. Hun rakk imidlertid å gi verdifulle innspill til det første utkastet, og fortjener en stor takk for det. En stor takk går også til forlagsredaktør Neslihan Cin for engasjerende støtte og ikke minst stor tålmodighet da arbeidet med manuskriptet trakk lenger ut i tid enn opprinnelig forespeilet.

Oslo, november 2020

Liv Christina Houck Egseth

Anne Grøstad

Morten Ruud

Innhold

Forord	5
Innledning	11
Om begrepene utleveringsbegjæring og arrestordre	11
Utlevering har en folkerettslig og en internrettslig side	11
Utleveringsloven og arrestordreloven – hvilke regler gjelder hvor?	12
Oversikt over folkerettslige avtaler om utlevering/overlevering som Norge er bundet av	12
DEL I LOV 13. JUNI 1975 NR. 39 OM UTLEVERING AV LOVBRYTERE M.V. (UTLEVERINGSLOVEN)	15
Generell merknad	15
Kap. I. Vilkår for utlevering til fremmed stat	17
§ 1	18
§ 2	19
§ 3	22
§ 4	29
§ 5	30
§ 6	33
§ 7	37
§ 8	46
§ 9	51
§ 10	54
§ 11	61
§ 12	64
Kap. II. Behandlingen av utleveringssaker	71
§ 13	72
§ 14	76
§ 15	78

§ 16	81
§ 17	82
§ 17 a	86
§ 18	88
§ 19	92
Kap. III. Andre bestemmelser i samband med utlevering	95
§ 20	95
§ 21	100
§ 22	102
Kap. IV. Utlevering til Norge	104
§ 23	106
Kap. V. Annen rettshjelp	113
§ 23 a	114
§ 23 b	119
§ 24	123
§ 24 a	128
§ 25	133
§ 25 a	138
Kap. VI. Overenskomst med fremmed stat. Forholdet til de nordiske land	140
§ 26	140
§ 27	142
Kap. VII. Ikrafttredelsesbestemmelser. Endringer i annen lovgivning m.m.	143
§ 28	143
DEL II LOV 20. JANUAR 2012 NR. 4 OM PÅGRIPING OG OVERLEVERING TIL OG FRÅ NOREG FOR STRAFFBARE FORHOLD PÅ GRUNNLAG AV EIN ARRESTORDRE (ARRESTORDRELOVEN)	145
Generelle merknader	145
Kapittel 1. Alminnelege føresegner	149
§ 1. Verkeområde	149
§ 2. Folkeretten si tyding for bruken av loven.	150
§ 3. Forholdet til straffeprosessloven.	151

§ 4. Definisjonar	152
§ 5. Krav til utforminga av ein arrestordre	154
Kapittel 2. Vilkår for overlevering frå Noreg på grunnlag av ein nordisk-europeisk arrestordre	157
§ 6. Krav til straffetrusselen eller pådømd straff	157
§ 7. Dobbel strafflegging	160
§ 8. Obligatoriske avslagsgrunnar	165
§ 9. Politiske lovbrott	176
§ 10. Norske statsborgarar	178
§ 11. Dom kunngjord utan ettersøkte til stades. Livstidsstraff	180
§ 12. Forhold som kan gi grunnlag for avslag	184
Kapittel 3. Handsaminga av nordisk-europeiske arrestordrar	189
§ 13. Pågriping, fengsling og annan bruk av tvangsmiddel	189
§ 14. Avgjerd av nordisk-europeisk arrestordre	195
§ 15. Vilkår for overlevering av norske borgarar og personar busette her	202
§ 16. Samtykke i strafforfølgjing m.m. for andre straffbare forhold og til overlevering og utlevering vidare	205
Kapittel 4. Vilkår for overlevering på grunnlag av ein nordisk arrestordre	207
§ 17. Krav til straffetrusselen eller pådømd straff	208
§ 18. Obligatoriske avslagsgrunnar	209
§ 19. Forhold som kan gi grunnlag for avslag	209
Kapittel 5. Handsaminga av nordiske arrestordrar	210
§ 20. Pågriping, fengsling og annan bruk av tvangsmiddel	210
§ 21. Avgjerd av nordisk arrestordre	213
§ 22. Vilkår for overlevering av norske borgarar og personar busette her	216
§ 23. Samtykke i strafforfølgjing eller straffullbyrjing for andre straffbare handlingar	216
§ 24. Samtykke i overlevering eller utlevering vidare	217
Kapittel 6. Fellesreglar for nordisk-europeiske og nordiske arrestordrar	219
§ 25. Oversending og mottak av arrestordrar for overlevering frå Noreg	219
§ 26. Språk	221
§ 27. Immunitet og privilegium	221
§ 28. Arrestordrar som gjeld ettersøkte som tidlegare er overleverte eller utleverte til Noreg	224
§ 29. Avgjerd om overlevering når det ligg føre konkurrerande oppmodingar	228
§ 30. Frist for overlevering	231
§ 31. Utsett og mellombels overlevering på grunn av strafforfølgjing i Noreg	233

Kapittel 7. Overlevering til Noreg	235
§ 32. Utferdning av ein nordisk-europeisk arrestordre	235
§ 33. Utferdning av ein nordisk arrestordre.	239
§ 34. Oversending av arrestordrar	240
§ 35. Varetektsfrådrag	241
§ 36. Strafforfølgning for andre straffbare forhold av overleverte personar	242
§ 37. Utlevering vidare	246
§ 38. Tilbakeføring av personar som er overleverte til Noreg.	247
Kapittel 8. Andre føresegner i samband med overlevering	249
§ 39. Beslag og overlevering av ting	249
§ 40. Mellombels overføring	250
§ 41. Transitt	252
Kapittel 9. Avsluttande føresegner.	254
§ 42. Iverksetjing m.m.	254
Litteratur	258
Vedlegg	260
Lovregister	355
Domsregister	361
Stikkordregister	364

Innledning

Om begrepene utleveringsbegjæring og arrestordre

En utleveringsbegjæring innebærer at en stat anmoder en annen stat om å utlevere en person til strafforfølgning eller straffullbyrding i den anmodende staten. *Arrestordre* er en beslutning av myndighetene i et land om overlevering av en person til de samme formålene. Overlevering etter en arrestordre innebærer praktisk sett det samme som en utlevering. En utleveringssak tar imidlertid som oftest svært lang tid, og innenfor Den europeiske union (EU) har man utviklet et system for hurtigere overføring av ettersøkte personer (*europaisk arrestordre*). Norge og Island har inngått en avtale med EU-statene som nesten tilsvarer europeisk arrestordre, *nordisk-europaisk arrestordre* (parallellavtalen). Arrestordreinstitutet innebærer at en beslutning om arrestordre som er truffet i et land, skal anerkjennes og legges til grunn av myndighetene i de andre landene, og den ettersøkte overleveres innen svært korte frister. For å skille de to systemene fra hverandre betegnes den fysiske overføringen av personen som overlevering, ikke utlevering.

Mellom de nordiske land er det inngått en konvensjon som ytterligere forenkler adgangen til å overlevere en ettersøkt person, det betegnes som *nordisk arrestordre*.

Utlevering har en folkerettslig og en internrettslig side

Utlevering (og overlevering på grunnlag av en arrestordre) reguleres både av et folkerettslig og et internrettslig regelverk.

En internrettslig lov er nødvendig for å gi hjemmelsgrunnlag for utlevering. Det å pågripe en person, og med tvang overlevere vedkommende til strafforfølgning i et annet land, krever utvilsomt lovhjæmmel. Lovgivningen kan også sette skranker for hvilke handlinger som kan gi grunnlag for utlevering, og etablere forbud mot utlevering i visse situasjoner. Loven kan dessuten gi regler om saksbehandlingen av utleveringssaker, herunder om hvem som kan treffe beslutninger om utlevering.

Et folkerettslig regelverk er ikke i samme grad påkrevet. Det følger av det folkerettslige suverenitetsprinsipp at enhver stat er suveren på sitt territorium, og at andre stater ikke kan utøve myndighet der. Det er således opp til enhver stat selv å avgjøre om den vil utlevere en person til et annet land. Men statene kan gjennom folkerettslige avtaler forplikte seg til å utlevere, dersom visse vilkår fastsatt i avtalen er oppfylt. En del land har i sine internrettslige bestemmelser forbud mot utlevering med mindre det foreligger en folkerettslig plikt. Det gjelder ikke Norge. Vi kan utlevere personer til stater som vi ikke har noen utleveringsavtale med, jf. utleveringsloven § 26 nr. 3.

Det følger av våre folkerettslige forpliktelser at i de tilfeller hvor utlevering skjer med grunnlag i en konvensjon eller avtale, må utleverings- og arrestordrelovens regler så langt

det er mulig tolkes i samsvar med konvensjonen eller avtalen. Dette er også lagt til grunn i forarbeidene til utleveringsloven (Ot.prp. nr. 30 [1974–1975] s. 19) og i rettspraksis, blant annet Rt. 2010 s. 40 avsnitt 17. For arrestordreloven følger det direkte av § 2 at de folkerettslige forpliktelsene går foran.

Utleveringsloven og arrestordreloven – hvilke regler gjelder hvor?

Forpliktelsene etter konvensjonen om nordisk arrestordre og parallellavtalen med EU er gjennomført ved arrestordreloven av 20. januar 2012 nr. 4.

Arrestordreloven får anvendelse ved overlevering av ettersøkte eller domfelte personer til og fra de nordiske land og medlemslandene i EU. Siden reglene er litt forskjellige, har loven i tillegg til felles bestemmelser også egne kapitler for henholdsvis nordisk arrestordre (kapitlene 4 og 5) og nordisk-europeisk arrestordre (kapitlene 2 og 3).

Utleveringsloven av 13. juni 1975 nr. 39 regulerer utlevering til og fra stater som har ratifisert Den europeiske utleveringskonvensjonen og de bilaterale avtalene, samt utlevering til og fra stater vi ikke har noen utleveringsavtale med. Mange av statene som har ratifisert utleveringskonvensjonen, er EU-stater, og i forhold til disse statene er det arrestordreloven som får anvendelse. Utleveringsloven, som i utgangspunktet var den generelle lov som regulerte all utlevering til og fra land utenfor Norden, får nå bare anvendelse på utleveringer til og fra land utenfor Norden og EU. Bestemmelsene i kapittel V om annen rettshjelp får imidlertid fortsatt anvendelse i forhold til de nordiske land og EU-statene.

Forpliktelsen til å utlevere personer til Den internasjonale straffedomstolen (ICC) er implementert ved lov av 15. juni 2001 nr. 65 § 2. Det er også gitt regler om utlevering til Jugoslavia- og Rwanda-domstolene, lov av 24. juni 1994 nr. 38 § 2, som etter at mandatene for tribunalene utløp, kun gjelder i forhold til Mekanismen for internasjonale straffedomstoler (MICT).

Oversikt over folkerettslige avtaler om utlevering/overlevering som Norge er bundet av

Den europeiske konvensjon om utlevering av 13. desember 1957 (med senere tilleggsprotokoller), er den mest generelle konvensjon om utlevering. Konvensjonen er ratifisert av samtlige 47 medlemsland i Europarådet, samt Israel, Sør-Afrika og Sør-Korea.

Norge har dessuten inngått bilaterale (tosidige) avtaler om utlevering med Australia (9. september 1985) og USA (9. juni 1977). Det foreligger dessuten en eldre avtale av 26. juni 1873 med Storbritannia og de daværende britiske dominions, som fortsatt formelt er gjeldende for Canada.

Den internasjonale straffedomstolens vedtekter (Roma-statuttene) av 17. juli 1998 forplikter medlemslandene til å utlevere ettersøkte personer til domstolen når denne anmoder om det.

Det finnes dessuten bestemmelser om utlevering i en rekke konvensjoner inngått til bekjempelse av ulike former for internasjonal eller grenseoverskridende kriminalitet. Disse bestemmelsene bygger på prinsippet *aut dedere aut judicare*, som innebærer at en stat hvor en person som anklages for å ha begått den type kriminalitet som er omhandlet i konvensjonen, befinner seg, er forpliktet til enten selv å strafforfølge vedkommende eller til å utlevere til et land som er villig til å gjennomføre strafforfølgning. Se for eksempel den alminnelige narkotikakonvensjon av 30. mars 1961 artikkel 36, FN-konvensjonen av 15. november 2000 om grenseoverskridende organisert kriminalitet artikkel 16 og FN-konvensjonen mot korrupsjon av 31. oktober 2001 artikkel 42.

Mellom de nordiske land gjelder en egen konvensjon av 15. desember 2005 om overlevering for straffbare forhold mellom de nordiske land (konvensjon om nordisk arrestordre).

For medlemslandene i EU gjelder en egen *rammebeslutning om europeisk arrestordre* av 13. juni 2002. Denne er bindende for alle medlemslandene. Island og Norge har inngått en avtale med EU-statene som inneholder bestemmelser som nesten tilsvarende rammebeslutningen, *Avtale mellom Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om overleveringsprosedyre mellom medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge av 28. juni 2006 (parallellavtalen)*.

DEL I

Lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v.

(utleveringsloven)

Generell merknad

Utleveringsloven har en systematikk som avviker fra den normale ved at den har nummererte ledd.

Kap. I. Vilkår for utlevering til fremmed stat

1. Kapittel I gjelder utlevering *fra* Norge til et annet land. En del land utleverer bare dersom det foreligger en folkerettslig avtale som oppstiller plikt til å utlevere. Dette gjelder ikke for Norge. Utlevering fra Norge kan i prinsippet skje til et hvilket som helst land dersom lovens vilkår er til stede (§ 26 nr. 3). Så lenge Norge ikke er folkerettslig forpliktet til å utlevere, er det likevel opp til norske myndigheter å avgjøre om utlevering skal finne sted, selv om lovens vilkår er oppfylt. En slik avgjørelse vil kunne ha politiske implikasjoner, og dette er en av grunnene til at avgjørelsen er lagt til Justis- og beredskapsdepartementet (§ 18).
2. Både kapitteloverskriften og § 1 taler om utlevering til fremmed *stat*. Hva som skal anses som en stat, vil i utgangspunktet bero på regler i den alminnelige folkerett, se *Ruud og Ulfstein* kap. 7. Det vil normalt ikke være aktuelt å utlevere til et område som ikke anses som en stat i folkerettslig forstand, og heller ikke til en stat som ikke er anerkjent av Norge.
3. Rt. 2010 s. 40 gjaldt utlevering til Kosovo. For lagmannsretten ble det gjort gjeldende at utlevering ikke kunne skje, da Kosovos folkerettslige status ikke var tilstrekkelig avklart. Denne anførselen ble ikke opprettholdt for Høyesterett. Førstvoterende viste for øvrig til at Kosovo var anerkjent av Norge.
4. Norge er folkerettslig forpliktet til å utlevere personer til enkelte internasjonale domstoler. Siden utleveringsloven bare gjelder utlevering til stater, kreves det egen lovhjemmel for utlevering til de internasjonale domstolene. Det er gitt lover om utleveringer til Jugoslavia- og Rwanda-domstolene 24. juni 1994 nr. 38 og til Den internasjonale straffedomstolen 15. juni 2001 nr. 65, jf. innledningen.
5. Det er et spørsmål om det er et vilkår for utlevering at den person som søkes utlevert, var strafferettslig tilregnelig på gjerningstiden. For utlevering av utilregnelige personer til de andre nordiske land gjelder en egen lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land. Etter denne lov § 1 annet ledd gjelder den ikke avgjørelser i samband med strafforfølgning, og det vises der uttrykkelig til arrestordreloven. I hvilken grad utleveringsloven og arrestordreloven gir adgang til utlevering av strafferettslig utilregnelige personer, eller til gjennomføring av dom på en særreaksjon som for eksempel tvungen psykisk helsevern, vil bli behandlet i kommentarene til de relevante bestemmelser, se særlig utleveringsloven § 3 og arrestordreloven § 6.
6. Kapittelet er bygget opp slik at § 1 angir visse grunnvilkår for at utlevering kan finne sted, mens de følgende paragrafer angir grunnlag for likevel å nekte utlevering.

§ 1

Den som i fremmed stat er siktet, tiltalt eller domfelt for straffbar handling, og som oppholder seg her i riket, kan utleveres etter bestemmelsene i denne lov. For overlevering av personer for straffbare forhold mellom Norge og medlemsstater i Den europeiske union og mellom Norge og andre nordiske stater på grunnlag av en arrestordre, gjelder arrestordreloven.

1. Annet punktum ble tilføyd ved lov 20. januar 2012 (arrestordreloven) § 43, og trådte i kraft 1. november 2019, samtidig med arrestordrelovens bestemmelser om nordisk-europeisk arrestordre, jf. kgl.res. 18. oktober 2019 (nr. 1387).
2. Begrepene siktet og tiltalt bygger på begrepsbruken i straffeprosessloven, henholdsvis § 83 (siktet) og kap. 7 (tiltalt). Det er ikke gitt at lovgivningen i det land det er aktuelt å utlevere til, har samme begrepsbruk som den norske straffeprosessloven. Det avgjørende må være at det i vedkommende land er foretatt rettergangsskritt som tilsvarer en siktelse eller tiltale etter norsk rett. I spesialmotivene til bestemmelsen synes det forutsatt at det er tilstrekkelig at det er igangsatt strafforfølgning, se Ot.prp. nr. 30 (1974–1975) s. 24. Dette samsvarer med ordlyden i utleveringskonvensjonens artikkel 1 («personer som er under forfølgning for en forbrytelse»). Iverksatt etterforskning vil imidlertid ikke i seg selv være nok for å anse at noen er siktet. Derimot skal det alltid treffes en pågripelsesbeslutning eller lignende når noen begjæres utlevert, jf. § 13 nr. 3, og en slik beslutning ville etter norsk rett innebære at vedkommende får status som siktet, jf. straffeprosessloven § 82. I Frostating lagmannsretts kjennelse (LF-2017-198154) var grunnlaget en utleveringsbegjæring fra kompetent myndighet i Polen samt en avgjørelse fra lokal domstol om fengsling. Dette ble ansett tilstrekkelig.
3. EMK artikkel 6 om rettigheter under rettergang benytter uttrykket «everyone charged with a criminal offence»; i den norske oversettelsen benyttes begrepet «siktet». Det kan tenkes rettergangsskritt foretatt i utlandet som etter norsk rett ikke tilsvarer formell siktelse, men som i forhold til EMK anses så inngripende at artikkel 6 får anvendelse. Ifølge *Aall* (2018) s. 438 sammenfaller begrepet «charged» nesten, men ikke helt med siktet-status etter norsk rett. Blant annet av denne grunn foreslår Straffeprosessutvalget å fjerne begrepet «siktete» fra straffeprosessloven, og bare skille mellom mistenkte, tiltalte og domfelte (NOU 2016: 24 kap. 9.2).
4. Etter ordlyden kan utlevering bare skje til det land hvor den aktuelle person er enten siktet, tiltalt eller domfelt. Utlevering til strafforfølgning vil alltid skje til det land hvor forfølgningen finner sted. Når det derimot gjelder utlevering til straffullbyrding, kan ordlyden forstås slik at det ikke er adgang til utlevering av en person som er domfelt i en tredjestat, men soningsoverført til det land som begjærer utlevering. Loven bør neppe forstås slik at den stenger for utlevering i slike tilfelle, jf. *Mathisen*. s. 197–198.

Utleveringsloven og arrestordreloven gir regler om utlevering og overlevering av lovbrytere til og fra Norge. Arrestordreloven regulerer overleveringer på grunnlag av en arrestordre til og fra Norden og medlemslandene i EU, mens utleveringsloven gjelder for utleveringer til og fra andre land. Boken gir en fyldig oversikt over regelverkene, med henvisninger til rettspraksis så vel fra norske domstoler som fra Den europeiske menneskerettsdomstol og EU-domstolen. Boken vil være nyttig for alle som arbeider med utleveringer og overleveringer: advokater, dommere, påtalemyndigheten og departementene. Som vedlegg er inntatt sentrale folkerettslige avtaler og konvensjoner som Norge er bundet av.

Morten Ruud er spesialrådgiver i Justisdepartementet, hvor han var departementsråd fra 1997 til 2012. Han har tidligere vært gjesteforsker ved PluriCourts ved UiO, samt sysselmann på Svalbard. Han har representert Norge i mange forhandlinger om menneskerettigheter i FN og Europarådet. Ruud har blant annet utgitt *Innføring i folkerett* med Geir Ulfstein (5. utg. 2018) og *Straffesaker i utlandet. Bistand og samarbeid* (2017).

Liv Christina Houck Egseth er fagdirektør ved Sivilavdelingen i Justisdepartementet, hvor hun har jobbet med internasjonalt rettslig samarbeid i en årrekke. Hun representerer Norge i internasjonale møter og forhandlinger på dette feltet i Europarådet, EU og innen Norden. Hun er forfatter for Norsk lovkommentar.

Anne Grøstad er førstestatsadvokat ved Riksadvokatembetet, hvor hun har arbeidet siden 2000. Hun har vært blant annet sambandsstatsadvokat ved Eurojust, konstituert byrettsdommer og dommerfullmektig. Hun har utgitt boken *Internasjonalt strafferettslig samarbeid* (2020).

 Denne utgivelsen finnes også på www.juridika.no

ISBN 978-82-15-03224-5

9 788215 032245

UNIVERSITETSFORLAGET.NO